

Beeldtaal voor interoperabiliteit in het onderwijs

Om studenten meer flexibiliteit te bieden, zowel binnen als buiten hun onderwijsinstellingen, moeten systemen, producten, diensten en organisaties naadloos samenwerken en informatie uitwisselen. Dit noemen we interoperabiliteit. Een begrip dat vaak lastig met alleen woorden uit te leggen is. Daarom werkt een multidisciplinair team aan de ontwikkeling van een visuele taal om deze complexe materie eenvoudiger en toegankelijker te maken. Voor de zomer hebben we feedback gevraagd op de laatste versie van de slides en de folder. Wat is er sindsdien gebeurd?

Feedback verwerken: Terug naar de kern

De feedbackronde leverde niet alleen waardevolle inzichten op, maar riep ook nieuwe vragen op. Deze zomer hebben we ons gericht op de verbetering van de folder en het slide deck. We hebben opnieuw experts geraadpleegd en enkele “blinde vlekken” aangepakt. Dit bracht ons terug naar de kernvraag: waarom ontwikkelen we deze beeldtaal?

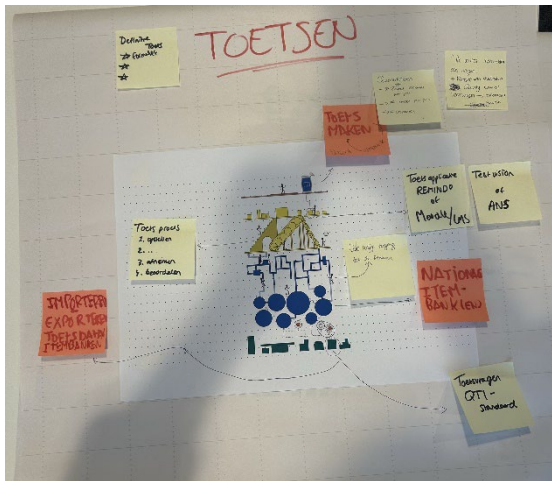
Het antwoord is eenvoudig: om interoperabiliteit beter te begrijpen en te bevorderen. Eén van de fundamenteën hiervan zijn standaarden. Aanvankelijk hadden we deze wat verstopt in de onderste laag van ons model, maar we realiseerden ons dat standaarden op meerdere niveaus actief zijn en een dynamisch onderdeel vormen van het ecosysteem. Dit nieuwe inzicht hebben we verwerkt in onze beeldtaal.

Beeldtaal in de praktijk: bijeenkomsten

In september stonden verschillende bijeenkomsten op de agenda om ons nieuwe werk te presenteren en te ontdekken hoe de beeldtaal in de praktijk kan worden toegepast. Tijdens een hybride sessie, geleid door Evelien Renders en Liona de Graaf met collega's van Npuls en SURF, werd duidelijk dat de beeldtaal al goed inzicht biedt in de complexiteit van het onderwijsecosysteem. De beeldtaal helpt gesprekken over digitalisering op gang te brengen, waarbij niet alleen afzonderlijke onderdelen, maar het hele ecosysteem centraal staat.

Hoe beeldtaal bijdraagt aan gesprekken over onderwijsinnovatie

Tijdens deze sessie kwam een interessante vraag naar voren: hoe kan de beeldtaal helpen bij het verbeelden van een bredere visie op onderwijsinnovatie? Een advies dat we ontvingen, was om niet te proberen alle mogelijke use cases in detail uit te werken, vanwege de grote diversiteit in het onderwijs. In plaats daarvan werd aangeraden om een aantal ‘onomstreden’ concrete voorbeelden te ontwikkelen en deze te gebruiken in de beeldtaal.

Afbeeldingen: Inspiratie uit de sessies

Daarnaast werd het idee geopperd om een consultatiedienst op te zetten, waar onderwijsprofessionals advies ontvangen over hoe zij de beeldtaal kunnen toepassen in hun eigen context. Deze dienst kan bijvoorbeeld in de vorm van een spreekuur worden aangeboden.

Presentatie bij 'Wegen naar Wendbaar'

Op 24 september presenteerden Paul den Hertog en Liona de Graaf de beeldtaal tijdens het door Npuls georganiseerde event [Wegen naar Wendbaar](#) in twee sessies aan een divers publiek. De reacties waren overwegend positief; veel deelnemers gaven aan er direct mee aan de slag te kunnen. Ook hier werd waardevolle feedback gegeven. Zo is er bijvoorbeeld behoefte aan een verticale uitwerking van use cases, waarbij wordt gekeken naar welke actoren een rol spelen bij verschillende onderdelen van een leerroute. Bijvoorbeeld in de oriëntatiefase, vanuit het perspectief van de lerende: wie is op welke laag betrokken en hoe werken zij samen? Ook werd opgemerkt dat de beeldtaal nuttig kan zijn bij veranderkundige gesprekken binnen organisaties.

Afbeeldingen: Presentatie Paul den Hertog

Verder werd aangegeven dat de bovenste laag, waarin de rol van de docent en de lerende centraal staat, nog verder uitgewerkt kan worden. Ook is er behoefte aan een whitepaper met meer uitleg over het belang van standaarden en interoperabiliteit. Deze input nemen we ter harte, en hier gaan we de komende tijd zeker mee aan de slag!

Internationaal gebruik

Onze beeldtaal kreeg niet alleen nationaal, maar ook internationaal aandacht. Evelien Renders en Tijmen Wintjes introduceerden en pasten de beeldtaal toe tijdens de tweede Design Thinking-workshop van de Higher Education Interoperability Working Group in het zonnige Potsdam. Het evenement, georganiseerd door de [European Digital Education Hub](#), bracht ongeveer 35 deelnemers samen van de werkgroep en het consortium. De workshop had als doel om een “Higher Education Interoperability Starter Kit” te prototypen.

Afbeelding: Design workshop Potsdam

Een van de teams richtte zich op de use case over het digitale beheer van onderwijscredentia's (uitgifte, verificatie, intrekking), waarbij prestaties uit diverse leerervaringen worden bevestigd. De deelnemers onderzochten hoe verschillende rollen binnen een instelling samenwerken om micro-credentialing te realiseren. Met behulp van onze visuele taal knipten ze flyers en stapelden elementen om hun verhalen op te bouwen, wat leidde tot de inspiratie voor een nieuw slide deck, specifiek voor deze micro-credential use case. Het enthousiasme en de creativiteit van de deelnemers waren duidelijk zichtbaar, en we kijken ernaar uit om deze tools verder te ontwikkelen.

Wat kun je de komende maanden verwachten?

In de komende maanden gaan we verder met het ontwikkelen van deze tools, zoals de losse grafische elementen, een bijgewerkte 3D-weergave en een website. Daarnaast presenteren we de beeldtaal op diverse nationale en internationale bijeenkomsten, waaronder 1EdTech in Barcelona en de SURF Onderwijsdagen.

Wil je zelf aan de slag met de beeldtaal of op de hoogte blijven van onze updates? Stuur een e-mail naar interoperability@surf.nl, en we houden je op de hoogte!